

Dồng Tháp là một tỉnh ở đồng bằng sông Cửu Long, kinh tế nông nghiệp là chủ yếu. Quá trình phát triển của tỉnh còn gặp nhiều khó khăn. Thời gian qua, lãnh đạo tỉnh luôn xem cải cách hành chính (CCHC), đặc biệt là cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế “một cửa” là nhiệm vụ trọng tâm, là động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Vì vậy, ngay từ năm 1997, mô hình “một cửa” được tiến hành thí điểm ở một số sở, ngành và huyện thị của tỉnh. Mặc dù đây chỉ là quá trình tự thân tìm tòi, mày mò, thử nghiệm nhưng đã mang lại những kết quả đáng khích lệ, góp phần cải tiến tổ chức và phương pháp hành chính như: giảm tối đa sự phiền hà cho tổ chức, công dân, góp phần chống tệ quan liêu, cửa quyền của một bộ phận cán bộ, công chức, nâng cao ý thức tổ chức kỷ luật cũng như tinh thần, thái độ phục vụ tổ chức, công dân...

Chính những kết quả bước đầu này giúp tỉnh tự tin, mạnh dạn áp dụng cơ chế “một cửa” cho 11/11 huyện, thị và 139/139 xã, phường, thị trấn trong toàn tỉnh từ ngày 1-1-2004, tức là sớm hơn một năm so với kế hoạch áp dụng cơ chế “một cửa” ở cấp xã theo Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Ý thức được tầm quan trọng của chính quyền cơ sở, cho nên Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh đã ban hành Quyết định số 73/2003/QĐ-UB ngày 6-11-2003 trong đó, ở cấp xã tập trung vào một số thủ tục hành

chính có liên hệ trực tiếp đến người dân như: đất đai, hộ tịch, chứng thực; xác nhận các loại hồ sơ, giấy tờ thuộc thẩm quyền của UBND xã, phường, thị trấn như hồ sơ xin vay vốn, xin miễn giảm học phí...

Qua một năm thực hiện cơ chế “một cửa” ở cấp xã, có thể thấy rõ ưu điểm và khuyết điểm cũng như rút ra một số kinh nghiệm thực tiễn của địa phương, giúp ích việc triển khai có hiệu quả cơ chế “một cửa” ở cấp xã trong năm 2005.

■ TRẦN VĂN TẤN (*)

1. Về ưu điểm:

- Bộ phận tiếp nhận và trả kết quả (BP TNVTKQ) được bố trí ở địa điểm thuận lợi cho người dân, có quyết định thành lập, có quy chế làm việc và quy chế phối hợp giữa các bộ phận chuyên môn trong giải quyết công việc. Ở bộ phận này, cán bộ Văn phòng - Thống kê được phân công làm nhiệm vụ tiếp nhận và trả kết quả.

- Thực hiện “bốn công khai” là: công khai quy trình giải quyết, công khai thủ tục, công khai thời gian và công khai lệ phí. Người dân có thể tìm hiểu qua các bảng niêm yết thủ tục hành chính đặt tại trụ sở Ủy ban nhân dân (UBND) các xã, phường, thị trấn.

- Việc giải quyết các yêu cầu của tổ chức, công dân hầu hết được thông qua BP TNVTKQ, có phiếu tiếp nhận hồ sơ, có sổ ghi chép và hẹn ngày trả kết quả tạo sự an tâm cho người dân. Trong năm qua, số hồ sơ ở cấp xã trả đúng hẹn đạt hơn 80%. Ở một số xã, đã mạnh dạn đưa vào một số lĩnh vực công việc ngoài quy định chung như thực hiện việc nhập hộ khẩu sau khi khai sinh

(*) Sở Nội vụ tỉnh Đồng Tháp

hoặc cắt hộ khẩu sau khi khai tử... tạo sự thuận lợi cho người dân và giúp chính quyền địa phương quản lý tốt tình hình biến động nhân khẩu.

2. Về hạn chế, khuyết điểm:

- Ở một số nơi, quy chế làm việc và quy chế phối hợp giữa các bộ phận chưa rõ ràng, chưa quy định trách nhiệm cụ thể của từng cán bộ, cũng như việc giải quyết hồ sơ không bảo đảm thời gian theo luật định.

- Thủ tục hành chính được công khai, nhưng việc cập nhật các quy định mới còn chưa đầy đủ, dẫn đến việc niêm yết các quy định cũ, nhất là trên lĩnh vực đất đai và tư pháp.

- Người dân vẫn còn thói quen muốn gặp trực tiếp cán bộ chuyên môn để giải quyết công việc. Ở một số xã, chưa đưa những lĩnh vực, công việc như đất đai, hộ tịch vào thực hiện "một cửa", cán bộ chuyên môn còn trực tiếp nhận hồ sơ của người dân. Nhiều xã chỉ có một cán bộ Văn phòng - Thống kê vừa làm nhiệm vụ giúp việc UBND vừa tiếp nhận hồ sơ dẫn đến không hoàn thành tốt nhiệm vụ.

- Hồ sơ giải quyết vẫn còn tình trạng trễ hẹn chủ yếu trên lĩnh vực đất đai như chuyển nhượng, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất... Công tác tuyên truyền về CCHC, về cơ chế "một cửa" còn nhiều hạn chế, chưa thường xuyên, sâu rộng.

3. Một số kinh nghiệm:

- Tiến hành CCHC nói chung và thực hiện "một cửa" nói riêng cần có một cơ chế để triển khai có hiệu quả, cho nên tỉnh Đồng Tháp đã thành lập các Tổ CCHC ở các xã, phường, thị trấn với thành phần Chủ tịch UBND xã là tổ trưởng, các cán bộ chuyên môn là tổ viên. Tổ CCHC này làm nhiệm vụ tham mưu, kiểm tra, theo dõi, tuyên truyền tình hình thực hiện CCHC... trên địa bàn mỗi xã, kịp thời báo cáo cấp trên.

- Đặc biệt coi trọng công tác tổ chức, cán bộ. Chọn, bố trí cán bộ có năng lực,

phẩm chất tốt, kịp thời thay thế những người thiếu năng lực và phẩm chất. Tránh tình trạng xáo trộn, thay đổi cán bộ nhất là những cán bộ đã tham gia tập huấn thực hiện cơ chế "một cửa". Bố trí thêm một cán bộ văn phòng giúp việc cán bộ Văn phòng - Thống kê, bảo đảm Văn phòng UBND cấp xã vừa phụ trách tốt BP TNVTKQ không để gián đoạn công việc tiếp nhận hồ sơ của công dân.

- Tiến hành tập huấn cho các cán bộ chuyên môn và cán bộ UBND cấp xã về quy trình thực hiện cơ chế "một cửa" trên các lĩnh vực, về công tác tuyên truyền CCHC và cập nhật các văn bản mới... xem đây là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục.

- Các quy trình giải quyết thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" trên các lĩnh vực cần được ban hành thống nhất trong toàn tỉnh. Thường trực Ban Chỉ đạo CCHC của tỉnh làm nhiệm vụ thẩm định. Không cho phép các huyện ban hành các quy trình bày cho cấp xã trừ trường hợp quy trình đó có cải tiến so với quy định của tỉnh như rút ngắn thời gian hay đơn giản các bước thực hiện... Khuyến khích cấp xã đưa các lĩnh vực, công việc nằm ngoài quy định chung vào "một cửa".

- Việc niêm yết các thủ tục hành chính phải chú ý vị trí của chính quyền cơ sở là nơi gần dân nhất, cho nên phải công khai cả những thủ tục thuộc thẩm quyền giải quyết của cấp huyện và cấp tỉnh có liên hệ trực tiếp đến người dân. Mặt khác, cần bố trí BP TNVTKQ tách khỏi nơi làm việc của công chức chuyên môn để từng bước hướng người dân quen dần với việc giải quyết công việc mà không cần phải gặp cán bộ chuyên môn.

- Ở BP TNVTKQ cần có đầy đủ các loại biểu mẫu, hồ sơ để khi cần thiết có thể cung cấp cho người dân. Thực tiễn cho thấy, cần in các phiếu hướng dẫn thủ tục hành chính để phát cho người dân, như vậy sẽ tránh được tình trạng cán bộ tiếp nhận giải thích lòng

vòng, không rõ ràng khiến người dân phải đi lại nhiều lần để bổ túc hồ sơ.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện cơ chế "một cửa", xem đây là nhiệm vụ trọng tâm khi triển khai ở cấp xã. Sở Nội vụ (thường trực Ban Chỉ đạo CCHC tỉnh Đồng Tháp) phối hợp với các sở, ngành chuyên môn tiến hành hai đợt kiểm tra xuống các xã, phường, thị trấn chưa kể các đợt kiểm tra riêng rẽ của các huyện. Nhờ vậy, kịp thời tháo gỡ những khó khăn cũng như chấn chỉnh những thiếu sót trong việc thực hiện cơ chế "một cửa". Đồng thời, đối với lĩnh vực "nhạy cảm" như đất đai, tình thiết lập "đường dây nóng" ở Sở Tài nguyên và Môi trường để tiếp nhận những thông tin phản ánh của người dân về những biểu hiện tiêu cực của cán bộ, công chức khi thực hiện nhiệm vụ, đồng thời có biện pháp xử lý kịp thời đối với những hành vi này.

Tóm lại, cơ chế "một cửa" khẳng định tính hiệu quả và thiết thực. Mối quan hệ giữa chính quyền cơ sở và công dân được cải thiện tốt hơn, công việc của người dân được chính quyền quan tâm giải quyết. Nhân dân tin tưởng, góp ý xây dựng chính quyền, góp phần thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở. Với những kinh nghiệm đã có, Đồng Tháp phấn đấu đến năm 2006 đưa tất cả những công việc giải quyết thủ tục hành chính đối với tổ chức và công dân vào thực hiện theo cơ chế "một cửa".■

Công tác Tổ chức Nhà nước...

(Tiếp theo trang 33)

- Đã tập trung một số nhiệm vụ trong cơ quan: xây dựng được chương trình công tác trong năm, tổng kết thực hiện Chỉ thị số 35/CT-TW, kiện toàn công tác tổ chức, sắp xếp cán bộ, công chức trong cơ quan phù

hợp với yêu cầu nhiệm vụ được giao.

- Mặc dù có nhiều khó khăn nhưng đội ngũ cán bộ, công chức trong Sở đã tập trung hoàn thành tốt nhiệm vụ trọng tâm đề ra trong năm với khối lượng công việc lớn. Đã đoàn kết thống nhất phát huy tốt tinh thần trách nhiệm được giao nên đã hoàn thành tốt nhiệm vụ được cấp uỷ, chính quyền và Bộ Nội vụ giao.

Các giải pháp thực hiện trong năm 2005

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, quán triệt Nghị quyết của cấp uỷ Đảng, chính quyền các cấp. Tạo ra sự thống nhất cao về nhận thức, tư tưởng và hành động trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức.

- Từng bước đổi mới phương pháp làm việc theo hướng khoa học, hiện đại, thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ, quy chế dân chủ trong cơ quan. Nhằm không ngừng nâng cao hiệu quả và chất lượng công tác.

- Thực hiện nghiêm túc chế độ thông tin, báo cáo nhằm đáp ứng cho sự chỉ đạo, lãnh đạo của cấp uỷ, chi bộ và lãnh đạo Sở.

- Phát động phong trào thi đua yêu nước trong cán bộ, đảng viên và công chức. Quyết tâm thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ được cấp uỷ và chính quyền giao cho Sở.

Kiến nghị

Lai Châu là một tỉnh miền núi, biên giới có diện tích tự nhiên lớn, để nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước ở cấp huyện, xã có diện tích quá lớn, tỉnh Lai Châu đề nghị Chính phủ, Bộ Nội vụ và các cấp có thẩm quyền điều chỉnh địa giới hành chính, thành lập thêm 2 huyện mới và một số xã.

Đề nghị Bộ Nội vụ, Bộ Tài nguyên - Môi trường, Bộ Tài chính hỗ trợ kỹ thuật và kinh phí để tỉnh điều chỉnh làm mới bộ hồ sơ, bản đồ địa giới hành chính và cắm lại mốc giới.■